

Tanulságos igék a Római levélből

Pál szerint az állam, a felsőbbség a rend fenntartását szolgálja, megakadályozza a vérengzést, a káoszt. Felsőbbség nélkül egyáltalán nem létezhetne az emberiség, így az egyház sem. Állam nélkül csak akkor tudnánk létezni, ha nem lenne bűn, ha még mindig a Paradicsomban lennénk.

2.

Az egykori otthon kihűlt melege

3.

Egyetemes imahét Bodoson

Hasonló igei és közösségi élményt, ünnepet kívánunk minden gyülekezet számára. Istennek zengünk éneket, amiért a bölcsek példáját ily gazdag forrásként állította eléink az imahéten, és hogy templomunk melegében a lelkünk is csodás melegséget, biztonságot, kegyelmet és szeretetet tapasztalhatott meg.

5.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXXIII. ÉVF. • 4. SZÁM
2022. FEBRUÁR 15.
ÁRA 1,50 LEJ

A jövőt tudni nem az ember dolga

Beszélgetés Kató Béla püspökkel

Hogyan alakult egyházi életünk a járvány idején? Miként befolyásolja a vírus mindennapjainkat? Milyen nagyobb befektetésekre, beruházásokra került sor az egyházkerületben? Hol áll a visszaszolgáltatási folyamat? Milyen gondokkal küzdenek a gyülekezetek, és mi várható a továbbiakban? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ Kató Bélával, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökével, aki az interjú során saját kudarcáról is beszélt. | 4–5.

Kató Béla püspök úrvacsoraosztás közben szülőfalujában, a barátosi gyülekezetben

Fotó: Kátai Edit

Fogyott a tető, nőtt a Szentlélek

Leégett a kidei parókia teteje

Leégett január 22-én a kidei parókia tetőszerkezete. A tűz másodpercek alatt lángba borította a tetőt. Nagy Tibor Sándor lekipásztor szerint a tűz a kazánházból indult, pontos okát nem tudják.

A szülőknél annyi ideje maradt, hogy kimenekítették a gyerekeket a parókiaáról, a legfontosabb dolgokat kivitték. Mielőtt a tűzoltók kiértek volna Kolozsvárról, a falubeliek siettek a lekipásztorcsalád segítségére, próbálták eloltani a tüzet, kimenekítették a lakásból, amit meg lehetett menteni. | 3.

A legnagyobb ajándék a testvér

Beszélgetés Sógor Árpád ifjúsági lekipásztorral

Az egyetem elvégzését követően a teológiára neveztek ki ifjúsági lekipásztornak. Az elmúlt évtizedek alatt számos képzésen vett részt, családterapeutaként házassági tanácsadással is foglalkozik. Sógor Árpáddal teológusokról, házasságról, családról beszélgettünk. | 7.

Tanulságos ígék a Római levélből 22.

Keresztyénként a világban

Ha valaki ezt a fejezetet elolvassa, az az érzése, hogy nagy különbség és feszültség van az eleje és vége között. Az elején ez áll: mindenki engedelmeskedjék a felsőbb hatalmasságoknak. A végén pedig: az éjszaka elmúlt, a nappal pedig elközelgetett. Vagyis a földi idő lejár, az idők vége itt van, Krisztus visszajön. Más szóval a keresztyén ember Krisztus visszajövetelével számol, ebből az következne, hogy ne sokat törődjék földi dolgaival, a földi hatalmasságokkal, politikával, mert ezek úgys elmúlnak nemsokára.

Isten furcsa logikája ez, amit Luther így fogalmazott meg: ha tudnám is, hogy Krisztus holnap visszajön, ma még a kertemben elültetnék egy fát. – Ébredjete fel, serkenjete fel. Mert az óra közeledik, közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk – mondja Pál a római hívőknek.

Ebből úgy tűnik, Pál a történelmet nem évszázadokra és évezredekre számítja, hanem napokra és órákra. Ezért keljete fel, vesséte le a sötétség ruháit, és öltözzéte fel a Krisztust. E ruha már Isten országának a ruhája, Isten dicsőségének az öltözete. De a helyzet az, hogy még nem jött el Isten országa, még benne kell élni egy egészen más világban, akkor a Római Birodalomban, most pedig egy átmeneti, korrupt társadalomban.

És bizony ebből rengeteg konfliktus, feszültség adódhat. Mert a keresztyén ember búcsút intett e világnak, ahol a tobzódás, részegség, kicsapongás, irigykedés napirenden van. S elkezdődött egy egészen más korszak, amit Jézus határoz meg.

Talán sokan tudják azt, hogy a nagy egyházatya, Szent Ágoston egy ilyen részegségben, bujálkodásban eltöltött éjszaka után kiment a kertbe, ahol hangot hallott: vedd és olvasd. Előtte egy asztalon ott volt a Biblia, ő azt találmra kinyitotta, s éppen ezt a részt olvasta, e fejezet utolsó verseit. Az is különös, hogy e részt az első hét vers előzi meg, az a híres igeszakasz, amely a keresztyéneknek az államhoz, a felsőbbséghez való viszonyáról szól. Ha jól megfigyeljük, három alapvető dolog van, ami a keresztyén ember államhoz való viszonyulását meghatározza.

Az első az, hogy a felsőbbség Istentől van, ő rendelte azt. A második szerint a felsőbbség Isten szolgálója, akinek az a kötelessége, hogy megjutalmazza a jót, és megbüntesse a gonoszt. A harmadik pedig: a felső hatalmasságnak mindenkinek engedelmeskednie kell. Ez az ige mindig is vitatott volt, és felkavar minket. Sok embernek nagy gondot okoznak e kijelentések. Rengeteg kérdést teszünk fel ezzel kapcsolatban. Vajon minden kormányt Isten rendel? Az ateista, a vérengző, a néroí lelkületű kormányt is? Ne felejtjük el, hogy amikor Pál e levelet írja, Néro ül a Római Birodalom trónján. Ezt a hatalmat is Isten rendelte? De ha még demokratikus választással is kerül egy kormány hatalomra, akkor is bűnös emberekből áll, akik nem mindig fogják a jót megjutalmazni és a gonoszt megbüntetni.

És ott a nagy kérdés: hogyan mondhat Pál ilyet épp olyanoknak, akik egy másik felsőbbség, az Isten regimentjébe tartoznak? Hát ezzel nem az történik, hogy a világhoz szabjuk magunkat, márpedig a megelőző fejezetben elhangzott a világos parancs: ne szabjátok magatokat ehhez a világhoz. Hogy kérhet ilyet az apostol? Ezek azok a súlyos kérdések, amelyek e fejezettel kapcsolatban feltevődnek. S mindezekre Pál azt válaszolja: engedelmeskedni kell, mert nincs hatalmasság, hanem csak Istentől, és az legyen akármilyen is, mégis Isten szolgálója.

Az első válasz a következő lehetne e kérdésekre: Isten komolyan veszi az embert, az ő teremtményét, bár minden oka meglenne arra, hogy szégyelljen és megtagadjon minket. Ha Isten az ő végtelen szeretetéből és hűségéből komolyan vesz minket, akkor nem ugyanazt kell tennünk nekünk is olyan emberek felé, akik fölénk rendeltettek? Az államot, a felsőbbséget megvetni egyenlő lenne azzal, hogy Istent vetjük meg, aki a maga rendjén komolyan veszi az embert. Isten gyermeke azon az alapon, hogy ő már a mennyek országának a polgára, nem vetheti meg, nem hanyagolhatja el az országot, amelybe földi polgárként beletartozik.

Az állam, a felsőbbség mulandó dolog, de azért komolyan kell venni. Azt is tudjuk, hogy a ház, amelyben most lakunk, egyszer össze fog omlani, de ez nem jelenti azt, hogy nem végezzük el rajta az esedékes karbantartási munkákat. Nem azt mondjuk, hogy ez földi dolog, ami úgys elmúlik, s ezért nem kell komolyan venni.

Pál tudja, az állam, a felsőbbség a rend fenntartását szolgálja, megakadályozza a vérengzést, a káoszt. Felsőbbség nélkül egyáltalán nem létezhetne az emberiség, így az egyház sem. Állam nélkül csak akkor tudnánk létezni, ha nem lenne bűn, ha még mindig a Paradicsomban lennénk. Az állam sohasem fog paradicsomi állapotot létrehozni e földön, azt csak Krisztus hozza el az ő eljövetelekor. De a felsőbbség feladata, hogy megakadályozza, hogy ez a föld elviselhetetlen pokol legyen. Ezért akarja Isten, hogy állam és felsőbbség legyen.

A keresztyén ember minden államformában a jót akarja cselekedni, ahányszor csak

Mindenki engedelmeskedjék a felettes hatalmaknak, mert nincs hatalom mástól, csak Istentől. Mindezt tegyéte meg, mert tudjátok az időt, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk.

(Róm 13,1.11)

Bibliaolvasó kalauz

MÁRCIUS

1 K	1Sám 16	Mt 17,24–27
2 Sze	1Sám 17,1–25	Mt 18,1–5
3 Cs	1Sám 17,26–58	Mt 18,6–10
4 P	1Sám 18	Mt 18,11–14
5 Szo	1Sám 19	Mt 18,15–20
6 V	1Sám 20,1–34	Mt 18,21–35
7 H	1Sám 20,35–42	Mt 19,1–12
8 K	1Sám 21	Mt 19,13–15
9 Sze	1Sám 22,1–10	Mt 19,16–26
10 Cs	1Sám 22,11–23	Mt 19,27–30
11 P	1Sám 23,1–12	Mt 20,1–16
12 Szo	1Sám 23,13–28	Mt 20,17–19
13 V	1Sám 24	Mt 20,20–28
14 H	1Sám 25,1–17	Mt 20,29–34
15 K	1Sám 25,18–44	Mt 21,1–11
16 Sze	1Sám 26	Mt 21,12–17
17 Cs	1Sám 27	Mt 21,18–22
18 P	1Sám 28	Mt 21,23–27
19 Szo	1Sám 29	Mt 21,28–32
20 V	1Sám 30,1–15	Mt 21,33–46
21 H	1Sám 30,16–31	Mt 22,1–14
22 K	1Sám 31	Mt 22,15–22
23 Sze	2Sám 1,1–16	Mt 22,23–33
24 Cs	2Sám 1,17–27	Mt 22,34–40
25 P	2Sám 2,1–11	Mt 22,41–46
26 Szo	2Sám 2,12–3	Mt 23,1–12
27 V	2Sám 3,1–21	Mt 23,13–28
28 H	2Sám 3,22–39	Mt 23,29–36
29 K	2Sám 4	Mt 23,37–24,2
30 Sze	2Sám 5,1–16	Mt 24,3–14
31 Cs	2Sám 5,17–25	Mt 24,15–22

erre lehetősége adódik. Sajnos léteznek olyan országok, amelyek az élet ellen törnek. Olyan felsőbbségek, amelyek maguk akarnak istenné válni. Ez a diktatúra, s ilyenkor válik érvényessé az, amit az apostolok mondtak: Istennek kell inkább engedelmeskedni, mintsem az embereknek. Ezek azok a határesetek, amikor a hívó az Isten iránti hűségéből és szeretetből a felsőbbség iránti engedelmességet megtagadja. Ezért a keresztyén embernek mindig imádságban kell hordoznia a felsőbbséget. Krisztus visszajöveteléig egy földi ország polgárai maradunk, s szüntelen kérjük a bölcsességet, hogy abban Isten dicsőségére tudjunk élni.

Agnus Rádió

24 órán át a világhálón
www.agnusradio.ro

88,3 MHz-en
03-08 és 12-15 óra között
Kolozsváron

Fogyott a tető, nőtt a Szentlélek

1. | „A lehető legjobb időben történt a szerencsétlenség, ugyanis szombaton élet van a faluban, emberek, akik a segítségünkre jönnek. A tűzoltóparancsnok és a rendőr is elmondta, manapság nem gyakran látnak ilyet, hogy emberek összefognak, és segítenek. Aki

csak tehetette, ott volt mellettünk, s a tűzvész után is felajánlották, hogy megszállhatunk náluk, ételt hoztak a gyerekeknek, ruhát ígértek nekik. Ahogy fogyott a parókia teteje, úgy nőtt Isten Lelke a szemünk láttára” – mondta a lelkipásztor.

Fotó: Kiss Gábor

A falubeliek a szomszéd házaktól vitték vedrekben a vizet, azzal próbálták megfékezni a lángokat, hogy ne érjen el a fasszínig. Az oltásban egy olyan ember is segédkezett, aki előző héten a 18 éves fiát temette el. Ekkor erősödött meg bennük, hogy a tűz martalékává vált ház csupán anyagi kár, Isten pedig kegyelmét gyakorolta rajtuk, hiszen megmentette őket.

A lelkipásztor a közelmúltban tért vissza Hollandiából, ahol tanulmányi szabadságon volt. A család sok személyes dolga veszett oda, amelyet a padláson tárolt, emellett könyvek sokasága, a gyerekek ruhái, cipők égtek el. A lelkipásztor szerint a következő lépés felmérni, mit lehet megmenteni a házból, a parókia újra lakhatóvá tételében pedig Isten segítségére számítanak. A parókia mellé épített gyülekezeti terem és garázs nem kapott lángra a falubeliek és a tűzoltók gyors beavatkozásának köszönhetően. A család egésze tragédiaként élte meg a napot, hiszen az otthonuk biztos pont életükben, de a lelkipásztor szerint a hála sokkal erősebb bennünk, mint a sajnálat, hiszen senkinek sem esett baja.

A lelkipásztor elmondta, még nem tudja, hogyan fognak a hétvégék alakulni – hét közben ugyanis az egyházkerület központi hivatalában teljesít szolgálatot. „A tűz eloltása után sokan kérdezték, lesz-e másnap istentisztelet. Azt válaszoltam: természetesen igen, hiszen Isten vigasztaló ígéjének most talán még inkább kell szólnia, mint máskor. Jó volt a hosszú nap végén sokakkal együtt összekulcsolni a kezünket, és hálát adni Isten gondviseléséért” – mondta Nagy Tibor Sándor.

| KISS GÁBOR |

Az egykori otthon kihűlt melege

A spór volt a falusi ember tűzhelye. Télen fűtésre is szolgált, nyáron csak főztek rajta. Könnyedén befűtötte a vastag vályogfalakból épült házikót. Jóleső meleget adott a téli estéken. A nagyszülők nem költöztek fára. A saját erdejükből kaptak időnként egy-egy keveset. Amikor az elfogyott, Tata az irtásban vágta a vékony hajtásokat. Sok munka volt velük. Kivágni őket, hazaszállítani, felaprítani. Cserében hólétől átnevedesedve sírtak a spórban, mint valami tűzre vetett szellemfiak.

A spór igénytelen szerzet volt, bármilyen hulladékkal könnyedén felfűtöttük. Minden háznál akadt rengeteg tengericsutka, amit a fejtés után e célra félretettek. Mama vénségére kapott tőlünk egy kicsi gáztűzhelyet, így nyáron már nem kellett befűtenie a spórba, hanem a gázpalackkal működő tűzhelyen készíthette unokáinak a sok finomságot. Egy kép még ma is megvan, a kis tűzhely előtt éppen palacsintát ken baracklevárral. Arcán az tükröződik, abban a percben ez számára az élet értelme. Az unokának készülő palacsinta.

A spóron télen mindig ott szuszogott egy-két fazék víz. Használni kellett a meleget akkor is, ha éppen nem főtt rajta semmi. Gyakori kedvencünk volt a pirító. Reggelire vagy vacsorára. Egyszerű volt, gyors és finom. Egy-egy karéj kenyeret tettünk a platóra. De csak a szélére, hogy meg ne égjen. Persze ezek házikenyerek voltak akkoriban, kemencében sült finomságok. Majd hamarosan megfordítottuk a másik oldalára, és amikor elkészült, késsel lekapartuk, letisz-

togattuk a tetejéről a túlságosan barnára vagy éppen feketére pirult réteget. Mielőtt bármivel is lekentük volna, előtte még fokhagymával jó alaposan bedörzsöltük, majd bekentük olajjal, tollból készült miniatűr seprűvel, és megsóztuk. Mama sokízű teát készített hozzá, amely három-négyféle gyógynövény keverékét tartalmazta. Fejedelmi éték volt! A mai kenyérpíritók képtelenek ennek az ízharmóniának a megvalósítására, és nyilván a kenyér sem ugyanaz.

A spór nemcsak meleget adott, hanem valami mást is. A mindennapok folytonosságát jelezte. Azt, hogy ma is lesz étel, ma is melegsünk. Ma is élünk. Tata halála után pár éjszakát a szomszédoknál töltöttünk. Nem volt ravatalozó, Tata élettelen teste a kihűlt házban maradt.

Ahol élt, és ahol meghalt. A hűvös márciusi délutánon hazatértünk a temetőből, a családtagok elbúcsúztak tőlünk, magunkra maradtunk, Mama és az unoka, és a szobában hamarosan újra duruzsolt a tűz a spórban. Újra felmelegedett a ház. Nagy kövek hulltak le a szívemről. Ez a tűz, ez a meleg azt jelezte akkor nekem, hogy van újrakezdés, és van folytatás. Megy tovább az élet. A spór melege jelentette akkor a továbblépést számunkra.

Éjszakánként a spór platójának vékony hasadékaiban keresztül világított a parázs. Kicsinyke fények táncoltak a szoba falán. Azóta sem láttam szebb és megnyugtatóbb hangulatvilágítást. Ahogy lassan leég a tűz, és a parázs még órákon át küzd az életben maradásért, végül mégis kihuny belőle a fény.

Reggel pedig kezdődött minden előlről. Hamuzás, a gyújtós és a fa bekészítése, tűzgyújtás, új élet. Főtt a teavíz, forrt a friss tehéntej, majd hamarosan az ebédnek való is rákerült a forró platóra. Ez volt az életünk körforgása. A kicsi, téglalap alakú tűzhelyen és annak melegében.

Hol vannak már azóta e régi spórok? Itt-ott még látunk egyet-egyét, ilyenkor megdöbben a szívünk. Mert rögtön ott látjuk magunkat előtte, ahogy kinyitjuk az ajtaját, és rakosgatjuk bele egyenként a tengericsutkákat, vigyázzuk a platón piruló kenyérkaréjakat, hallgatjuk a szuszogó fazekakat. Talán még a régi öregek, egykori családtagjaink is felsejlenek, amint ott serénykednek a spór körül, olyan ízeket varázsolva, amik ma már, a mai korszerű eszközökön teljes-séggel megismételhetetlenek. Ezért már csak a hűs, ragaszkodó emlékezet hordozza e régi ízeket és embereket. Az egykori otthon régesrég kihűlt melegét.

| FÁBIÁN TIBOR |

A jövőt tudni nem az ember dolga

1. | – A magunk mögött hagyott évben kevesebb megkorlátozó intézkedés volt, mint korábban. Az egyházi élet mégsem volt olyan, mint amit megszokhattunk. Hogyan értékelhető a 2021-es esztendő?

– Amíg 2020-ban nem létezett, tavaly már hozzáférhető volt az oltás. Ez részben megváltoztatta a hatóságok hozzáállását is, bár a nyomás továbbra is nagy a vezetőkön, hiszen a gazdaságnak nem szabad leállnia. Ugyanakkor a védekezést is meg kellett szervezni, hogy az egészségügyi rendszer ne omoljon össze, így az intézkedések is hol megengedőbbek, hol szigorúbbak voltak. Ezért felerősödött az emberekben az érzés, hogy mindezek mögött különböző érdekek húzódnak. Egyesek kételkedni kezdtek, nem hitték el a valós veszélyt, s úgy gondolták, a helyzetet valakik ki akarják használni. A vírustagadás és oltásellenesség megosztotta az embereket, s ez rányomta bélyegét bizonyos egyházi tevékenységekre is. Egyházi vezetők kérésére ugyanakkor a kormány az egyházi tevékenységeket nem korlátozta oly mértékben, mint más közösségi rendezvényeket. Azt kérték, tartsuk be a szabályokat. Sajnos ez egyre kevésbé gond, hiszen templomaink nagyok, s az ott megjelenő személyek egyre kevesebben vannak, tehát a távolságot is tudjuk tartani. Igaz, olyan egyházközségről is tudunk, ahol semmilyen óvintézkedést nem tartottak be.

Ha az egyházi élet egészét nézzük, sajnálatos kell mondanom: majdnem felére esett vissza a templomlátogatottság, nem is beszélve a közösségi alkalmairól. Több ideig bizonytalanságban voltunk, hogyan tarthatjuk meg például a konfirmációt. Nyár elején még szervezhettünk összejöveteleket, ősztől azonban újra minden nagyobb rendezvényt le kellett mondanunk.

– Milyen hatást gyakorolt a helyzet az egyénre?

– Püspökként kudarcként élttem meg, hogy nem tudtam elfogadtatni, megértetni a teljes közösséggel a védőoltás fontosságát. Azt, hogy annak felvétele megakadályozhatja a tömeges elhalálozást, és segítené az egészségügyi rendszer normális működését. Ez lehet, később majd kivetítődik másra is: ha ebben nem, másban miért fogadják el a vezetőség véleményét, tanácsát? A helyzet hitelvesztést, bizalmatlanságot szül a kormányok, politikusok, sőt tudósok iránt is.

Az ember kezébe akarja venni saját sorsának irányítását, s azt gondolja, ő biztos a leginformáltabb e kérdésben. De honnan is szerzi az információt? Többnyire az internetről. S nem tudja, ki miért, milyen szándékkal ír bizonyos dolgokat. A sok pro és kontra vélemény miatt bizonytalanná válik, keresztutaknál állva pedig pánikhangulat uralkodik el rajta. Dönt bizonyos kérdésekben, de a lelkeben ott a félelem, nem tudja, jól tette-e. A félelem az elmúlt évben igencsak megnőtt az emberekben. Az egészségügyi helyzet visszasságai mellett a politikai és gazdasági bizonytalanság is növelte azt a pszichózist, amelynek következményeit már látjuk. Ezzel szemben állhatna a hívó ember hite: úgy hagyatkozik Istenre, hogy közben elvégzi mindennapi feladatait. S nem azt gondolja, hogy Isten amúgy is mindent mindig megold, neki pedig nem kell tennie semmit.

– A lelkipásztorok bizonyos része is az oltás ellen foglal állást. Lelkiismereti szabadság,

Fotó: Kiss Gábor

vallási meggyőződés, emberi jogok állhatnak e döntés mögött?

A lelkipásztoroknak egy dolgot szem előtt kellene tartaniuk: munkájuk végzése folytán nem magánemberek. Munkájukból kifolyólag az állami tisztviselők, orvosok, tanárok, lelkipásztorok stb. felelősséggel tartoznak mások iránt is. Nem mindegy, mit továbbítunk a közösségnek, mivel mutatunk példát, mit adunk át. Olyan gyülekezetéről is tudok, ahol a lelkipásztort nem fogadták családlátogatáskor, mert nem volt beoltva. Ez rendkívül komoly kérdés, ilyen felfogással nem tudjuk az egész közösséget szolgálni, s megosztóak leszünk.

– A tavaly villámcsapásként érkezett a hír, hogy a Wesselényi-kollégium miatt eljárás indul a két református püspök ellen okirathamisítás miatt. Miről van szó, és hol áll jelenleg az ügy?

– Járvány, bizonytalanság, nehézségek jellemezték az elmúlt évet, de erdélyi valóságunk azért nem távolodott el a korábbi gyakorlattól. A fennálló hatalomnak ugyanis volt ideje arra, hogy bíróság elé idézzen azért, mert a levéltárból kiállítottunk néhány elsárgult papírlapot, amely igazolja a zilahi református kollégium hovatartozását. Ez számunkra megdöbbentő. Biztos, hogy ezt valamilyen céllal teszik, de azt mi még nem ismerjük. A polgári bíróság elismerte ugyan, hogy az épület az egyházé, de a vád alól még nem mentett fel senki, az ügy nincs lezárva.

– Mindez folytatása az évekig elhúzódó, viszályállamosítással egyenértékű Mikó-ügynek?

– Igen. Azt látjuk, hogy a hatalom szeretné megakadályozni az ingatlanok visszaszolgáltatását. Az Európai Unióba való belépés előtt megígérték, hogy a restitúciós folyamat érdekében törvényt hoznak, s ezt megtették. Az unióba való belépést és néhány ingatlan átadását követően azonban az állam próbálja megakadályozni a visszaszolgáltatást, illetve visszaszerezni az általunk birtokba vett ingatlanokat. Peres ügyeink rövidebb-hosszabb idő múlva eljutnak a legfelsőbb bírósáig, amely többnyire elutasítja kéréseinket.

– A visszaszolgáltatást mintha kettősség jellemzné, hiszen Nagyenyeden ingatlant kapott vissza az egyház.

– Valóban. A Bethlen-kastélynak nevezett várhoz tartozó épületet visszakaptuk. Szerencsére a döntést a helyi önkormányzat nem támadta meg, ezért birtokba tudtuk venni. Ám az ingatlan jelenlegi állapotában használhatatlan. Azt viszont el kell mondani, hogy a református kollégiumnak Csombordon voltak földjei, területei, gazdasági szakiskolája – azokat viszont nem kaptuk vissza. Teljesen kiszámíthatatlan, hogy mikor hogyan döntenek.

– A járványügyi helyzet ellenére folytatód- tak a beruházások. Milyen nagyobb építkezésekre, javításokra került sor az egyházke- rületben?

– A 2017-ben elnyert pályázatokat tavaly számoltuk el, az elnyert támogatások 95 százalékat felhasználtuk, a többit idén tavaszig befejezzük. A 27 óvodából és bölcsődéből 23-at felépítettünk és átadtunk, s elkezdődtek az iskolabővítések is. Székelyudvarhelyen bővítettük a református kollégiumot (elemi iskola, tornaterem), a református diákotthont, felépítettük a gyengén látók iskoláját, átadtuk az új egyházmegyei központot, ahol idősgondozástól ifjúsági munkáig számos tevékenységet lehet szervezni. Kézdivásárhelyen a kollégium számára elkészült az elemi iskola és a tornacsarnok, Sepsiszentgyörgyön is elkezdődött az elemi iskola bővítése. Algyógyon restauráltuk a korábbi épületeinket az ifjúsági munka számára, Parajdon bővítettük az Urbán Andor Központot, Tusnádfürdőn új vendégházat építettünk, Zeteváralján pedig egy nagy ifjúsági központot kezdtünk el építeni. Ezek mind a közösségünk épülését és előmenetelét hivatottak szolgálni. Ezek mellett még számos befektetésre került sor, Nagyenyeden felújítottuk a tornakertet, a régi tanári lakások felújítását is igyekszünk ez év nyaráig befejezni. Ezekben az épületekben szeretnénk a kollégiumban folyó szakiskolai oktatás gyakorlati részét megoldani. A turisztikai osztályokban tanulók itt gyakorolhatják majd a vendéglátást.

4. – Az egyházkerület olyan önfenntartó rendszert igyekezett kialakítani, amely a határon túli támogatások nélkül is fedezheti intézményeinek működtetését. Miről van szó?

– Régen az egyház a földjeiből, malmaiból, erdeiből tudta fenntartani intézményeit, erre már rég nincs lehetőség. Ma más forrásokból érkeznek támogatások, például román és magyar állami pénzek. A református oktatásunkat (iskoláink, óvodáink, teológia) fenn kell tartani, de a presbiterszövetség, ifjúsági és nőszövetség, lelkészszövetség munkáját is segíteni kell. Ezekre kell különböző forrásokat találni, hiszen a gyülekezetektől befolyó pénz a működtetésekre szánt összegnek alig tíz százalékát fedezi. Bérházaink jövedelméből, különböző más befektetésekből, ingatlanok vásárlásával és azok bérbé adásából próbáljuk pótolni a hiányzó összeget. Nem gazdasági tevékenységre kell tehát gondolni, hiszen az nem illik bele az egyház profiljába.

– A rendszerváltozás utáni években a püspöki hivatal előadótanácsosainak száma folyamatosan növekedett, idén januártól számuk hétről háromra csökkent. Mi indokolta a változást?

– Egyházunk a 90-es évektől kezdve jelentős számbeli veszteséget könyvelt el. Erdélyi reformátusságunk majdnem 250 ezer lélekkel apadt, amely riasztó szám. Jelenleg mintegy 270 ezer személynek kell ugyanazt a struktúrát fenntartania, mint korábban. A kommunizmus a 60-as években csökkentették az egyházmegyéek számát nyolcra, hogy mindent jobban kézben tartassanak. Jelenleg 15 egyházmegyéek van, de lehet, később majd a takarékoság kényszeríti arra, hogy ismét kevesebb legyen. Mindez érvényes a központi hivatalra is. A tanácsosi állás nyilván fontos, mert az segíti a püspök és az igazgatótanács munkáját. De azt nem szabad úgy betölteni, hogy olyan személy kerüljön oda, akinek nincsenek meg a képességei a megfelelő

munkakörre. Ha összevonnak bizonyos ügyosztályokat, vigyázni kell arra, hogy a munka minőségét ne rontsa. Ezért az ott dolgozóknak szélesebb körben kell kifejteniük tevékenységüket. Ugyanakkor azt is figyelembe kell venni, hogy az információcsere, adatszolgáltatás sokkal gyorsabban és zökkenőmentesebben történik, mint 25-30 évvel ezelőtt. S az is igaz, hogy hiába ül sok ember az irodákban, ha a gyülekezetben nem folyik kellő munka. Az egyház ugyanis gyülekezeteiben él. Ezért szoktam hangsúlyozni az iskolai nevelés és a teológiai képzés fontosságát, mert közösségeinkbe felkészült lelkipásztoroknak kell kerülniük.

– Idén újraindulnak a generális vizitációk a gyülekezeti gondok feltérképezése érdekében. Mi lehet ma a legnagyobb gond a gyülekezetek életében?

– A közösség kohéziós erejének gyengülése. Bizonyos gyülekezetekben szinte a közösségi élet is megszűnt, egy-két „kötelező” szolgálaton kívül semmi sem történik. Ha ebbe az irányba tartunk, akkor ennek súlyos következményei lesznek a későbbiekben. Az emberek hosszú generációkon keresztül templomba járó életet éltek, de a vírushelyzet miatt épp az egyházi vezetőség volt kénytelen azt mondani: maradj otthon! Vannak, akik ezt már megszokták. Nekünk most újra az ellenkezőjéről kell meggyőznünk mindenkit. Kezdve a fiatalokkal, akik amúgy is más körökben mozognak. Gyülekezeteként kell feltérképezni, hol hányan vannak, mi történik a hívekkel, képesek lesznek-e az örökséget átvenni, hogyan hordozzák azokat. Mindezt kiegészítve az igehirdetés minőségének a javításával.

– Az elmúlt években megtanulhattuk, hogy nehezen lehet előre tervezni. Mégis, mi várható idén?

– Egyesek szerint az élet visszatér a régi kerékvágásába, mások szerint újabb hullámok, újabb betegségek várhatók. Sok mindent előre lehet vetíteni attól függően, ki milyen beállítottságú személy. Egy biztos: a jövőt tudni nem az ember dolga. Ezért van nagy előnye a keresztyén embernek, aki Isten kezébe teszi le az életét: Uram, bármi jöhet, de én a te kezébe vagyok. Ez óriási erőt adhat az embernek, hogy ne essen kétségbe. Mert az a legnagyobb baj, ha a világban eluralkodik a kétségbeesés. A világtörténelemben sok példát találunk arra, hogy a kétségbeesés milyen következményekkel járt a népek életében.

Egyházi szempontból a 2022-es esztendő a református oktatás éve lesz, hiszen Bethlen Gábor 1622-ben, 400 éve alapította a Collegium Academicumot. A nagy fejedelmet szeretnénk erdélyi népünk életének középpontjába állítani. Ha minden feltétel adott lesz, május 20–21-én Gyulafehérváron szeretnénk megtartani a református egység napját, amelyet két évvel ezelőtt szertünk volna megszervezni Marosvásárhelyen, de a vírus közbeszólt. Az esemény alkalmával Bethlen Gábor szobrát, Deák Árpád nagyváradi szobrászművész alkotását állítjuk fel. A szoborállításához pénzre van szükség, s ez a beszélgetés is legyen alkalom arra, hogy közadakozást hirdessünk meg egyházkerületünk (de nem csak) területén. Július 5–7. között Zeteváralján felavatjuk az ifjúsági campusunkat, amely szintén Kárpát-medencei részvétellel történik. Itt fogjuk idén nyáron tartani a Válts irányt! IKE-fesztivált is. Ugyancsak idén négy óvoda és több református iskola építése, bővítése fog befejeződni. Kézdivásárhelyen elkészül az új épület, amelyet Csiha Kálmán egykori püspökről nevezünk el. Ő volt ugyanis az, aki a 90-es évek elején szorgalmazta a református iskola létrejöttét ott, ahol nem volt református hagyományunk. Mára viszont az egyik legelismertebb intézményünk.

| SOMOGYI BOTOND |

Krisztus megismerésétől a Krisztus-hordozásig

Egyetemes imahét Bodoson

Számtalan gondolat ébredt fel bennünk, rengeteg tanulság ülepedett le bennünk, sok íge érintett meg, és számtalan üzenet végleg hozzánk kapcsolódott. Felismertük mi is a bölcséssel életünk királyát, és önteltségünkől szabadulva vezetésére bíztuk magunkat, hiszen a legmélyebb gödörből is ő szabadít meg. Rájöttünk, szent családként ünnepelehetjük őt, az érkezőt, ha valljuk, hogy az övéi vagyunk, s így másokat is e családba vonzhatunk. Felvilágolt előttünk újra az, hogy akarni kell Istennel és egymással szüntelen kapcsolatot ápolni. Ennek lépései pedig, hogy ismerjük, kövessük őt, mert akkor megérkezünk. Isten vezetése célba visz, ez pedig a hit haszna számunkra, kételkedő és gyenge hitű emberek számára. Ha pedig a csillag vezetésével a hosszú utat megtettük, akkor – akárcsak a bölcsék – be kell mennünk szüntelen abba a hajlékba, ahol vele lehetünk, ahol ígét és Szentlelkének erejét vehetjük. Hiszen az érkezés pillanata nem más, mint a beteljesülés öröme.

A bölcsék megtalálták azt, amiért elindultak. A kisdobban az élet ajándékát kapták meg, és így az igazán fontos a középpontba került.

Kincsük ajándékká minősült át azáltal, hogy átadták, s az ő szívük is az övé lett. Ha pedig ezen átváltozás az új utakon való járást, a más út keresését követeli meg, akkor a mennyei fény vezetésére bizon hagyatkozva keressük szüntelen az új utakat. Aknázzunk ki minden lehetőséget Krisztus követésére.

Csodálatos utazás és örömteli megérkezés volt számunkra az egyetemes imahét. Minden napját vendég igehirdető tisztelte meg, amit a

gyülekezet népes részvétellel köszönt meg. Az együttlétek alkalmával szolgált a helyi kórus, a vallásórás gyerekek Verőfény csoportja, szavalók, de meghívottakat is csodálhattunk: a közösségünkben magát már otthon érző Bujka együttest, valamint a mennyei harmóniát visszhangzó olaszteleki Harmónia kórust.

A szervezésben mindenki egy családként vette ki a részét, ami meg is látszott abban, hogy a tekintetekről szeretet és elégedettség sugárzott, az egymáshoz intézett szavak pedig hangosan is kifejezték az áldás megtapasztalását. A zárónap megható pillanata volt, amikor a gyülekezet szép szavakkal, énekkel, hálával és virággal köszöntö meg az imahét megszervezését, hiszen az lelki táplálék és mennyei áldás volt mindenki számára.

Hasonló igei és közösségi élményt, ünnepet kívánunk minden gyülekezet számára. Istennek zengünk éneket, amiért a bölcsék példáját ily gazdag forrásként állította eléünk az imahét, és hogy templomunk melegeben a lelkünk is csodás melegséget, biztonságot, kegyelmet és szeretetet tapasztalhatott meg.

| ISZLAI JÚLIA |

Kereszt(yén)rejtvény

Vízszintes:

1. Magyar ezüst (röv.). 5. **A harmadik rész.** 14. Hüvelytermés (növ.). 16. Kerettagok! 17. Változat. 18. Orosz biológus volt (Alekszandr). 19. Szalonnát főz. 21. Japán elektronikai márka. 22. Állatot ellát. 23. Ennivaló. 25. Az Arkád férfinév becézett formája. 26. **Az első rész.** 27. Angolna (ném.). 28. Titkon figyel. 29. Kovadarab! 31. Deciliter (röv.). 32. Kenetlen! 33. Morzehang. 34. Orosz teherautó-márka. 36. Érzékszerv. 37. ... Delon; francia filmszínész. 39. ... Kröger; Thomas Mann novellája. 41. Elek ...; vívónő volt. 42. Piaci elárúsítóhely. 43. Hím állat. 44. Antivírus program (inf.). 45. Néma Dani! 46. Laoszi váltópénz. 47. Malacbőr! 49. Kassák Lajos lapja. 50. Fehérorosz folyó. 51. Elméleti (röv.). 59. Dél-afrikai tartomány. 61. Gól (ang.). 63. Irányító. 64. Indiai pálinka. 65. Svájci matematikus (Leonhard). 67. Olasz filmrendező (Dino). 68. Alkalmazkodik hozzá (nép.). 70. Kétszemélyes amerikai úrhajótípus. 72. Üres a busz! 73. Gyöngéden adandó elő (zene). 74. Autonóm Terület (röv.). 75. Betegség.

A fősorokban Jennifer E. Smith amerikai író nő gondolata olvasható.

Függőleges:

1. Alosztály (röv.). 2. Nyugovóra tér. 3. Kutyakötelesség. 4. **A második rész.** 5. Mensa (lat., rövid.). 6. ... vino veritas; Borban az igazság. 7. Levítál. 8. A török szultán rendelete. 9. Denver része! 10. Jon Anderson együttese. 11. Mentenivaló! 12. Argentínában honos róka. 13. Pirosonni kezd az ég alja napkelte előtt. 15. Tisztelettudóan szólít egy férfit. 19. Le. 20. A felsőfok jele. 23. Testrészek! 24. Elmegy! 26. **A befejező rész.** 30. Feltűnik egy pillanatra a fény. 33. Háromtagú algebrai kifejezés. 35. Francia város. 36. Júda fia. 38. Ringbe szálltak! 40. Törött bot! 45. A Fülöp-szigetek egyik tagja. 46. Formálódó. 48. Francia portréfestő volt (Jean). 50. Kirándul, világot lát. 52. Svéd nagyváros. 53. Esztendő. 54. Feljelentés következménye lehet. 55. Azonnal (nép.). 56. Működéspróba. 57. Becézett Etelka. 58. Csődarab! 60. Séri nép. 62. Papírra vet. 66. Radon és trícium. 68. Fohász. 69. A kályha része. 71. Kettő kiér! 73. Attól fogval!

Házasság hete

Készítette CSATLÓS JÁNOS

Gasztrosarok

Egészséges reggeli fánk

Ha már fánkseason, akkor bátran próbáljuk ki ezt az egészséges változatot is, az ízek garantáltan robbanni fognak a szánkban, és még kalóriából is sokkal kevesebbet viszünk be szervezetünkbe. Tápláló, laktató, tökéletes napindító.

Hozzávalók:

- 100 g fehér liszt és 100 g teljes kiőrlésű liszt, 1 teáskanál sütőporral elkeverve
- 1 tojás
- 30 g darált mandula
- 100 g datolya
- 70 ml víz
- pici só
- 320 g áfonya (friss vagy fagyasztott)
- 4 ek görög joghurt
- 1 ek méz
- 1 ek olívaolaj

Elkészítés:

– egy robotgépbe tegyünk 200 g lisztet sütőporral elkeverve (fele teljes kiőrlésű legyen, ha lehet), hozzáadunk 1 tojást, darált mandulát és a datolyát, majd hozzáöntjük a vizet, teszünk még egy csipetnyi sót, és jöhet az összedolgozás. Pillanatok alatt összeáll a tészta, amit kézzel is kissé átgyúrunk, majd négyfelé osztjuk, ha kell, lisztezzük kicsit, és megpróbálunk a kezünkkel fánkformát készíteni úgy, hogy a közepén egy lyuk is legyen.

– egy serpenyőt félig töltünk forrásban lévő vízzel, és beletesszük a fánkokat. Hagyjuk, hogy buzogjon a víz, szépen fel fognak jönni a fánkok

a tetejére. Amint látjuk, hogy már megdagadt a tészta, és levegős lett, megfordítjuk. Kb. 5 perc után kivesszük a fánkokat, és leöntjük a vizet a serpenyőből, majd visszahelyezzük a tűzre.

– beleöntünk 1 ek olívaolajat, és elkezdjük pirítani a fánkokat. Körülbelül 1 perc után, amikor már lett egy kis színük és kergük, megfordít-

juk, majd a másik felüket is lepirítjuk. Ezután hozzáadjuk az áfonyát, és óvatosan összeforgatjuk a fánkokkal. 1 ek mézet is csorgassunk rá, és 1-2 percig hagyjuk, hogy az áfonya leve átítassa a fánkokat. 4 ek görög joghurttal fejezzük be, azzal is finoman összeforgatva. Fahéjjal megszórhatjuk, és jöhet is a tálalás.

SZABÓ ANITA

A legnagyobb ajándék a testvér

1. | – Ifjúsági lelkipásztorként szolgálsz a teológián immár negyed évszázada. Kérdezték-e tőled, miért nem mégy gyülekezetbe?

– Több évfolyamtársam kérdezte egy találkozó alkalmával, mikor lesz belőlem „rendes” lelkész. Vagy már nem akarok az lenni? Nyilván arra gondolt, mikor leszek hagyományos gyülekezeti lelkész, és nem intézeti. Azt válaszoltam, most is „rendes” lelkész vagyok. Hálás vagyok, hogy így alakult az életem, hogy a teológián lehetek ifjúsági lelkipásztor. Megtiszteltetésnek, kihívásnak és áldásnak tartom, hogy így szolgálhatok. Amikor kineveztek, megkérdeztem édesapámat, mit tanácsol, hogyan lássak neki a munkához. Ma is emlékszem, amit mondott: legyél ott, ismerd meg őket, légy kíváncsi rájuk, beszéljess sokat velük! Gyakorlatilag ezt próbálom végezni a szolgálatom kezdetétől fogva.

– Szolgálatod kezdete óta számtalan évfolyam távozott az intézet falai közül. Az idő múlásával változott-e az ifjúság, a fiatalok viszonyulása a lelkipásztori hivatáshoz, munkához?

– A diákok egy változó világból, társadalomból érkeznek a teológiára, tehát nemcsak ők, hanem a gondolkodásviláguk is változik. Vannak dolgok, amelyek korábban természetesnek tűntek, bizonyos szabályok magától értetődőek voltak, ma már lehet, külön meg kell magyarázni azokat, és akkor is nehezen érthetőek. Az egyik legszembetűnőbb változás a bentlakásban való élet megszokása. Sokan úgy érkeznek, hogy otthon megvolt a saját szobájuk, itt meg ketten-hárman laktak egy szobában. Meg kell szokniuk egymást. De ez is áldott eszköz a lelkipásztori szolgálatra való felkészülésben.

– Több kimutatást készítettél, amelyben jelzed, a társadalom „begyűrűzött” a lelkipásztorok közé is, vagyis egyre több közöttük is a válás. Minek tulajdonítható ez?

– Azzal magyarázható, hogy a lelkész is csak ember, még ha időnként a palást rajta van, és eltakarja. A hosszabb válasz bonyolultabb: minden válást különböző egyéni tragédiákra, sorsokra, emberi gyarlóságokra lehet visszavezetni. Ugyanakkor a lelkész szolgálat a maga feladataival rendkívül megterhelő tud lenni, és így szakítópróbájává válik a házastársi köteleknek. Az is gond, ha a lelkipásztornak mindig mindenre van ideje, csak épp a házastársára nem jut megfelelő figyelem. Bár a lelkészek válásának témája sokkal bonyolultabb, hogysé egy mondatban megválaszoljam.

– Házassági tanácsadással is foglalkozol. Mit tanácsolsz a házasulandóknak akkor, amikor a szexuális felvilágosultság már a gimnáziumban téma, az élettársi kapcsolatok, együttlaks szinte általánossá vált?

– A kamaszoknál sokszor a testük olyan gyorsan fejlődik, hogy néha esetenként tűnnek a megnyúlt végtagjaikkal. A szexuális élet terén lehet, hogy a fiatalok biológiailag érettek az együttélésre, de érzelmileg, lelkileg még nincsenek azon a szinten, hogy ezt felelősen, felnőtt módjára megtegyék. Sajnos a sok válás vagy éppen a gyerekek érdekében együtt maradó párok rossz példája elrettenti a mai fiatalokat az egymás iránti elköteleződéstől, s a látszatra könnyebb együttélést választják a házasság helyett.

– Van-e értelme, és mi a lényege ma a jegyesbeszélgetésnek?

– Hiszek abban, hogy van értelme a jegyesbeszélgetésnek, hiszen az áldott alkalom, sőt folyamat lehet, amely segít abban, hogy a párok ne csak az esküvőre készüljenek, ne csak boldog esküvői napjuk legyen, hanem az válják egy még boldogabb folytatásnak, egy egész életre szóló időszaknak a kezdetévé.

– Családterapeutaként is ismernek. Kik keresnek meg, és milyen gondokkal?

– E téren sajnos több évtizedes lemaradásunk van azokhoz képest, akik meglátták az ebben rejlő lehetőséget. Egyrészt változtatni kell azon az elgondoláson, hogy terapeutához már csak a végső esetben kell fordulni. Többnyire gyermekükért aggódó szülők keresnek meg, vagy párok, akik valahol elakadtak a kapcsolatukban. Másrészt meg kell tanulnunk, hogy semmi sem működik magától, a házasságunk sem. Oda kell figyelni rá, hálát adni, ha jól működik, s nem elkeseredni és eltávolodni egymástól, ha zavar áll be. Meg kell próbálni úgy tekinteni a házastársra, ahogy azt a kapcsolat elején gondoltuk, s akit áldásul kaptunk.

– A nyugati társadalomban a családnak egyre kisebb a szerepe. Nálunk is egyre több a válás szinte minden korosztályban. Minek tulajdonítható?

– Minden jel arra mutat, hogy nálunk is válásban van a család. Egyrészt a fogalom alatt ma sokan mást értenek, mint régen. Míg falun egy-egy portán 3-4 nemzedék is együtt élt, ma már többnyire kis családokról beszélünk. Másrészt sok házasság válással végződik. A válási statisztika csak azért nem romlik olyan látványosan, mert sokan élnek élettársi kapcsolatban, így ha ez megszakad, nem kerül be a statisztikába. Sajnos ez öngerjesztő folyamat, hiszen a házasság előtt állók egyre többen olyan családban nőnek fel, ahol a szülők elváltak, s a fiatalok nem kaptak követhető mintát arról, hogyan lehet házasságban boldogan élni a problémák ellenére. Ezért egy-egy krízishelyzetben a fiatalok is a válást látják megoldásnak, még hogyha gyermekkorukban meg is fogadták, ők biztos nem válnak el. Így az ilyen családban felnőtt gyermekek óvakodnak a házasságkötéstől,

az egymás iránti elköteleződéstől, s a lazább élettársi kapcsolatot részesítik előnyben, amiből úgy gondolják, könnyebb következmények nélkül kilépni.

Ma szerintem nehezebben ismerkednek a fiatalok, pedig a modern technika világában állítólag a kapcsolattartás simán megy. A társadalom nagy része modern rabszolgaságban él. A kölcsönök miatt az emberek akár több műszakban is dolgoznak, s ez nem kedvez a családi kapcsolatoknak, nem jut idő egymásra. Persze vannak kivételek, olyanok, akik tudatosan odafigyelnek egymásra, a kapcsolatukra. Jó volna e példákat is reklámozni, ne csak a válásoknak legyen hírértéke a médiában. Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy amikor a házaspárok csak a gyermekek vagy anyagi okok miatt maradnak együtt, de megfagyott a levegő a házastársi kapcsolatban, akkor az ilyen családban felnövők később azt mondják: bár váltatok volna el. Nehéz kimondani, de néha a válás jobb, mint rossz házasságban szenvedni, és másokat tönkretenni. Mégis úgy gondolom: ma a világ azon az elven működik, hogy ha valami elromlott, dobd el, s ez túlságosan beszüremkedett a házastársi kapcsolatokba, a családba. Előbb meg kellene próbálni megjavítani, sőt még okosabb karbantartani a házasságot, hogy ne romoljon el.

– Egyre több az éretlen férfi, a fiúk nem tudnak udvarolni, a kapcsolatok fellazulnak, a nők egyre kevesebbet szülnek. Miért alakult ki ez a helyzet, és megfordítható-e?

– Sajnos felnőtt néhány nemzedék úgy, hogy nem látott követendő példát. Másrészt felgyorsult a világ. A gyermekek biológiai érése korábban történik, de lelkileg, szellemileg kitolódott a felnőtté válás időszaka. Ebben talán mi szülők is felelősek vagyunk, amikor jóindulatból mindent próbálunk megadni gyermekeinknek, azt is, amiben nem volt részünk egykor. A kicsik úgy nőnek fel, hogy nem kell megküzdeniük szinte semmiért, ugyanis próbáljuk megkímélni őket a kudarcoktól. Pedig az egészséges fejlődésnek ezek is hasznos elemei lehetnek. Szerintem megtanulható az, hogyan viselkedjen egy férfi, miként udvaroljon. Persze könnyebb lenne, ha ezt a körülötte levő jó példákból tanulná meg. Ám megvan a varázsa az udvarlásnak is egy párkapcsolatban. Sőt jó esetben nemcsak a házasság előtt udvarol a férfi a nőnek, hanem a házasságban is.

A gyermekvállalás kérdése összetett dolog. Nagycsaládban nőttem fel, s áldásként éltem meg. De külső kényszer hatására nem fognak gyermeket vállalni a fiatalok. Azt is látni kell, hogy stresszessé vált az életünk, hiába léteznek kedvezőbb körülmények a gyermekvállaláshoz, sokszor nincs helye több gyermeknek egy-egy fiatalabb család életében. Örömmel tapasztalom viszont, hogy több fiatal értelmiségi családban nem ritka a 3-4 gyermek. Sokszor olyan szülők, akik egykeként nőttek fel, felismerték, hogy a legnagyobb ajándék, amit egy gyermek kaphat, az a testvér.

– Miért jó egy férfinak és egy nőnek családban élni, gyermeket nevelni?

– Azért, mert Isten ezt így gondolta ki, tervezte meg, és ez így működik a világ kezdetétől. A társadalom alapja a család. Ha az erős, a társadalom is az lesz. Ha a család tagjai áldásként, Istentől kapott ajándékként tekintenek egymásra, akkor ez olyan erőt jelent, amit az ember sehol máshol nem kap meg.

A hit cselekedet nélkül halott

Ökumenikus imahét Bukarestben

„Láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy imádjuk őt” (Mt 2,2) – hangzott a sok szívet megdobogtató egyetemes imahét motója Bukarestben is január 18–25. között. A mindennapjainkat beárnyaló világjárvány ellenére az idei ökumenikus imahét emberközelibb volt az utóbbi két évhez képest. A pandémia megváltoztatta az emberiség életét, s ez érezhető volt az idei imahét alatt is. Ám Isten segítségével túléljük e zűrzavaros időszakot is, mint oly sokszor már a történelem során, megmaradva Krisztusban és az ő szeretetében, ahogy a 2022-es imahét központi témája is sugallja.

Bukarestben az esemény minden napján más-más felekezetű templomban különböző nyelven elhangzott igék és imák között egyházi énekek színesítették a szertartásokat. Az egyetemes imahét alatt hallottuk az igét a római katolikus, református, örmény, német evangélikus, görögkatolikus, magyar evangélikus és ortodox templomban. Fontos, hogy ilyenkor minden keresztyén magával vigye az imahét központi üzenetét, s ez legyen iránymutató a szereteteinkkel és embertársainkkal való kapcsolatunkban gyülekezeteink fennmaradása és gyarapodása érdekében.

„Láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy imádjuk őt” – utalás lehet a szoros testvéri és emberi kapcsolatokra, hiszen az ökumené forrása maga Jézus. Az egyházak és az ökumené esetében a jézusi közösség egyetemességéről van szó. Egynek lenni minden keresztyénnel a Biblia szerint akkor lehetséges, ha a keresztyének Krisztussal egyek. A Biblia szerint az Úrnak egy népe van és egy egyháza.

Fontos hangsúlyozni ezúttal is az egymásra figyelés, az egymás iránti tisztelet és testvéri szeretet, valamint a felekezetek közti kommunikáció és a felelősségtudat fontosságát, s azt, hogy mindennap tegyünk valamit ott, ahol vagyunk, mert a „hit cselekedet nélkül halott” (Jak 2,17).

DR. NAGY ÉVA,

a brassói egyházmegye Presbiteri Szövetségének alelnöke

Tavaszy-napok Kolozsváron

A 400 éve indult erdélyi protestáns teológiai oktatás évfordulójának jegyében nemzetközi konferenciát szerveznek március 24–25-én a kolozsvári teológián. A szervezők szándéka egy évente megismétlődő szakmai találkozó megrendezése, amelynek névadója az intézet egykori filozófus-teológusa, Tavasz Sándor. A meghívott előadók mindazok a magyar protestáns gondolkodók, akik rendszeres teológiai témában (dogmatika, etika, vallásfilozófia, eszmetörténet, apologetika, felekezeti ismeret, vallásközi párbeszéd, ökumené stb.) kutatást folytatnak, s eredményeiket előadás, valamint publikáció formájában megosztják az érdeklődőkkel. A szervezők célja keresztemszetet nyújtani mindazon kérdésekről, amelyek napjainkban a magyar protestáns rendszeres gondolkodást foglalkoztatják. A konferencia címe: A teológia „haszna” a 21. században. Kolozsvári Tavasz-napok I.

Hirdetés

Úrvacsorai kiskehely
rozsdamentes anyagból,
generációkon átívelő
használatra

www.szekelymuvek.hu
E-mail: szekely94bt@gmail.com
Tel.: +36 30299 5129

Toronyjavítás
-festés
-bádogozás

LUKÁCS ALPIN'S 0744 612 079

Közlemény

A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete ezúton közli tagjaival, hogy vezetőbizottságának 2021/15. számú határozata értelmében január elsejei hatállyal

1. a nyugdíjpont értéke 10 százalékkal 1520 lejről 1670 lejre,
2. a temetési segély értéke 5000 lejről 5500 lejre,
3. a szociális (minimális) nyugdíj értéke 800 lejről 1000 lejre emelkedik.

Nyugdíjintézetünk a jövőben is arra törekszik, hogy nyugdíjas tagjaink életminőségén javítani tudjon.

Tárkányi Márton igazgató

Kalotaszegi
Orgonaeépítő
Manufaktúra

vállal

orgona- és harmóniumjavítást, hangolást, építést és átépítést, illetve keres kidobásra itélt, javíthatatlan hangszereket, továbbá gyümölcsfa- és bukszustörzset.

Kovács Tibor
tel: 0742-503.803, tajpankov@yahoo.com
https://www.facebook.com/Orgonarestauralas

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1–3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Típoграфия: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

